

Brusel 5. března 2024
(OR. en)

7301/24

Interinstitucionální spis:
2024/0007(NLE)

SCH-EVAL 54
ENFOPOL 109
FRONT 70
IXIM 77
CORDROGUE 35
COMIX 120

VÝSLEDEK JEDNÁNÍ

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Příjemce:	Delegace
Č. předchozího dokumentu:	6901/24 +COR 1 + COR 2
Předmět:	Prováděcí rozhodnutí Rady, kterým se stanoví doporučení týkající se zavedení osvědčených postupů zjištěných v roce 2023 při tematickém schengenském hodnocení schopností členských států v oblasti policejní spolupráce, ochrany vnějších hranic a řízení informačních systémů pro boj proti obchodu s drogami směřujícímu do Unie

Delegace naleznou v příloze prováděcí rozhodnutí Rady, kterým se stanoví doporučení týkající se zavedení osvědčených postupů zjištěných v roce 2023 při tematickém schengenském hodnocení schopností členských států v oblasti policejní spolupráce, ochrany vnějších hranic a řízení informačních systémů pro boj proti obchodu s drogami směřujícímu do Unie, jež přijala Rada na svém zasedání dne 4. března 2024.

V souladu s článkem 24 nařízení Rady (EU) 2022/922 ze dne 9. června 2022 bude toto doporučení předáno Evropskému parlamentu a vnitrostátním parlamentům.

Prováděcí rozhodnutí Rady, kterým se stanoví

DOPORUČENÍ

týkající se zavedení osvědčených postupů zjištěných v roce 2023 při tematickém schengenském hodnocení schopností členských států v oblasti policejní spolupráce, ochrany vnějších hranic a řízení informačních systémů pro boj proti obchodu s drogami směřujícímu do Unie

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie,

s ohledem na nařízení Rady (EU) 2022/922 ze dne 9. června 2022 o vytvoření a fungování hodnotícího a monitorovacího mechanismu k ověření uplatňování schengenského *acquis* a o zrušení nařízení (EU) č. 1053/2013¹, a zejména na článek 24 uvedeného nařízení,

s ohledem na návrh Evropské komise,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) V roce 2023 bylo provedeno tematické schengenské hodnocení schopností členských států v oblasti policejní spolupráce, ochrany vnějších hranic a řízení informačních systémů pro boj proti obchodu s drogami směřujícímu do Unie. V návaznosti na tematické hodnocení byla prováděcím rozhodnutím Komise [C(2024) 257] přijata zpráva, která obsahuje hodnocení a uvádí seznam osvědčených postupů zjištěných během hodnocení.

¹ Úř. věst. L 160, 15.6.2022, s. 1.

- (2) Tematické hodnocení bylo zaměřeno na shromáždění osvědčených postupů členských států, které se potýkají s podobnými výzvami, s cílem určit dobrá operační řešení při řízení vnitrostátních schopností pro boj proti obchodu s drogami směřujícímu do Unie. Hodnocení také přispělo k jednotnému, harmonizovanému a účinnému provádění schengenského *acquis* souvisejícího s předcházením přeshraniční trestné činnosti a bojem s ní, zejména pokud jde o obchod s drogami, v souladu s právními předpisy EU a společnými normami za účelem posílení vnitřní bezpečnosti a ochrany hranic.
- (3) Při tomto tematickém hodnocení byly hodnoceny všechny státy uplatňující schengenské *acquis* v plném rozsahu v souladu s metodikou stanovenou v příručce pro schengenské hodnocení¹.
- (4) Hodnotící tým působil za koordinace hlavních odborníků z Komise a Francie a tvořilo jej 17 členů, včetně národních odborníků z Belgie, Bulharska, Estonska, Finska, Francie, Chorvatska, Itálie, Malty, Německa, Nizozemska, Polska, Řecka, Slovenska a Španělska. Práci hodnotícího týmu podporovali pozorovatelé určení agenturou Frontex, Europol a centrem EMCDDA / agenturou EUDA. K tematickému hodnocení přispěla rovněž agentura eu-LISA.
- (5) Hodnotící tým vypracoval cílený dotazník a analyzoval odpovědi získané od hodnocených schengenských zemí. V říjnu 2023 se na pozvání Nizozemska, Belgie, Německa a Francie uskutečnily návštěvy ve čtyřech významných přístavech v schengenském prostoru: Rotterdamu, Antverpách, Hamburku a Marseilli. Při vypracování uvedených osvědčených postupů byla ve velké míře zohledněna inovativní operační řešení, která zaznamenaly týmy na místě.

¹ Doporučení Komise C(2023) 6790 ze dne 16. října 2023 o vypracování příručky pro schengenské hodnocení, která se má používat při provádění schengenského hodnotícího a monitorovacího mechanismu.

- (6) Vzhledem k tomu, že přeshraniční trestná činnost souvisí s prováděním schengenského *acquis* v několika oblastech politiky, byly při tematickém hodnocení posuzovány schopnosti členských států ve třech různých oblastech politiky: policejní spolupráce, ochrany vnějších hranic a řízení informačních systémů souvisejících s bojem proti obchodu s drogami. Zvláštní pozornost byla věnována osvědčeným operačním postupům v oblasti policejní spolupráce: výměně informací pro účely předcházení trestným činům a jejich odhalování mezi příslušnými donucovacími orgány (včetně celních) na vnitrostátní a evropské/mezinárodní úrovni, spolupráci a koordinaci přeshraničních operačních opatření (jako jsou dohled, sledované dodávky a společné operace), zaměření na přístavy a analýze rizik, lidským zdrojům a odborné přípravě, protikorupčním strategiím a námořnímu zpravodajství o trestné činnosti.
- (7) Shromážděné osvědčené postupy byly rozčleněny na základě čtyř prvků: 1) poskytování strategických prostředků schengenskému prostoru pro boj proti obchodu s drogami, 2) mapování toků nelegálních drog, 3) narušování zločineckých sítí v horní i dolní části řetězce a 4) vytváření překážek a zvyšování odolnosti logistických uzlů jako ústředních bodů v evropském boji proti obchodu s drogami. Tyto čtyři hlavní prvky zdůrazňují důležitost koordinovaného úsilí mezi donucovacími orgány v rámci EU a s donucovacími orgány v třetích zdrojových a tranzitních zemích.
- (8) Tematické schengenské hodnocení podtrhuje zásadní úlohu koordinace a spolupráce mezi donucovacími, policejními a celními orgány a orgány pohraniční stráže, pokud jde o integrovaný a soudržný přístup k zajišťování multidisciplinární operační spolupráce na vnitrostátní, evropské a mezinárodní úrovni.

- (9) Aktivní zapojení všech zúčastněných stran, včetně soukromých společností působících v logistických uzlech, spolu s vytvářením překážek a strážců přístupu na místech vstupu do EU má za cíl posílit širší logistický řetězec a učinit jej odolnějším vůči pronikání trestné činnosti. Bezprecedentní nárůst dostupnosti nelegálních drog, zejména kokainu pocházejícího z Jižní Ameriky, vyžaduje společné úsilí členských států o spolupráci s globální partnery s cílem zaměřit se na primární trasy dodávek drog, přičemž zpočátku je třeba se soustředit na latinskoamerické partnery.
- (10) Účinné řešení výzvy, kterou je nedovolený obchod s drogami, vyžaduje komplexní strategii, která souběžně řeší distribuční kanály v horní i dolní části řetězce. Tento dvojí přístup tvoří účinný a holistický rámec pro boj s komplexními výzvami, které přináší nedovolený obchod s drogami. Zaměření se na zdroje v horní části řetězce a na dodavatelské řetězce má zásadní význam pro narušení výroby drog a jejich přepravy do Evropy, přičemž řešení problému následné distribuce je nezbytné pro zachycení a rozbití zločineckých sítí odpovědných za oběh a prodej nedovolených látek v schengenském prostoru. Proto je zásadně důležité posílit schopnosti donucovacích orgánů a zajistit důkladné vyšetřování s cílem rozbít organizované zločinecké sítě zapojené do obchodu s drogami a jejich distribuce a narušit jejich operační modely.
- (11) Cenný zdroj v boji proti obchodu s drogami představuje schengenské *acquis* a stávající evropské nástroje určené k boji proti organizované trestné činnosti. K tomu, aby měly co největší dopad, je však třeba jít nad rámec jejich současného uplatňování. To znamená posílit jejich účinnost přijetím inovativních a kreativních řešení v operačních postupech.

- (12) Jelikož primárním cílem tohoto tematického schengenského hodnocení bylo soustředit se na určení osvědčených postupů, měla by být následná opatření a monitorování také přiměřené tomuto účelu. V této souvislosti se členské státy vyzývají, aby zvážily přidanou hodnotu a proveditelnost zavedení osvědčených postupů ve svém vnitrostátním rámci, v příslušných případech po konzultaci s členskými státy, které je již zavedly. Členské státy se vyzývají, aby následně do tří měsíců od vstupu tohoto rozhodnutí v platnost předložily své akční plány. Tyto akční plány by se měly řídit strukturou založenou na čtyřech výše uvedených prvcích a u každého z těchto prvků by měly být uvedeny osvědčené postupy, které členské státy hodlají přijmout nebo již přijaly, a členské státy by v nich měly vysvětlit, jakým způsobem mají v úmyslu zavést nebo již zavedly příslušné zjištěné osvědčené postupy ve svých vnitrostátních právních a operačních rámcích. Členské státy mohou prostřednictvím akčního plánu uvést důvody, které jim neumožňují zavést osvědčené postupy uvedené v tomto doporučení.
- (13) Zavádění osvědčených postupů bude monitorováno prostřednictvím pravidelných hodnocení v souladu s víceletým programem hodnocení.
- (14) Toto rozhodnutí by mělo být předloženo Evropskému parlamentu a vnitrostátním parlamentům členských států,

DOPORUČUJE,

aby Belgické království, Česká republika, Dánské království, Estonská republika, Finská republika, Francouzská republika, Chorvatská republika, Islandská republika, Italská republika, Lichtenštejnské knížectví, Litevská republika, Lotyšská republika, Lucemburské velkovévodství, Maďarsko, Nizozemské království, Norské království, Polská republika, Portugalská republika, Rakouská republika, Republika Malta, Republika Slovinsko, Řecká republika, Slovenská republika, Spolková republika Německo, Španělské království, Švédské království a Švýcarská konfederace analyzovaly osvědčené postupy uvedené v příloze tohoto rozhodnutí a zvážily jejich zavedení ve svých vnitrostátních právních a operačních rámcích.

V Bruselu dne

Za Radu
předseda/předsedkyně

Následující osvědčené postupy byly zjištěny v roce 2023 v rámci tematického schengenského hodnocení schopností členských států v oblasti policejní spolupráce, ochrany vnějších hranic a řízení informačních systémů pro boj proti obchodu s drogami směřujícímu do Unie:

I. Poskytování strategických prostředků schengenskému prostoru pro boj proti obchodu s drogami

1. Přijetí „ofenzivní“ i „defenzivní“ národní protidrogové strategie se zaměřením na rozbití zločineckých sítí zapojených do obchodu s drogami a vytváření překážek, zejména v logistických uzlech. Národní protidrogová strategie se řídí multidisciplinárním přístupem a kombinuje prevenci, zákazy a mezinárodní spolupráci.
2. Přizpůsobení právního rámce s cílem zajistit, aby se nezbytné právní nástroje a současný stav vyšetřovacích technik aktualizovaly, byly dostupné pro podporu vnitrostátních a mezinárodních vyšetřování obchodu s drogami a byly na míru uzpůsobeny operačním potřebám.
3. Uzavření dohod nebo memorand o porozumění mezi ministerstvy s cílem usnadnit meziagenturní výměnu informací.
4. Vývoj národní centralizované multidisciplinární protidrogové struktury, zahrnující mimo jiné justiční, policejní, celní a finanční útvar, útvar pobřežní stráže a zpravodajství o trestné činnosti s vhodnými pravomocemi pro vyšetřování, tvorbu politik a poradenství.
5. Provádění integrovaných akčních plánů proti obchodu s drogami obsahujících strategické cíle, jichž má být dosaženo postupným přístupem a jež promítají reakce politiky do místních potřeb.
6. Podpora metody „zdola nahoru“ v národních strategiích a akčních plánech s výrazným zaměřením na koordinaci, spolupráci a společnou vizi hlavních zúčastněných stran v boji proti obchodu s drogami.
7. Přidělení nezbytných účelově vázaných finančních prostředků na akční plány, umožňující hladkou meziagenturní spolupráci s použitím inovativních pracovních metod přizpůsobených proměnným drogovému trhu a neustále se vyvíjejícímu způsobu, jakým obchodníci s drogami operují.
8. Vytvoření mechanismu pro hodnocení provádění národní strategie s upřednostněním „ofenzivní“ složky.

II. Mapování toků nelegálních drog

1. Uzavření dohod o sdílení informací s cílem zajistit jednotnou a účinnou reakci na nové výzvy a vypracování plánů společné reakce na hrozby.
2. Vytvoření vnitrostátní víceagenturní struktury pro analýzu rizik a hrozeb a pro koordinaci zpravodajství. Posílení této struktury prostřednictvím centralizovaného informačního systému s cílem účinně spravovat údaje a zpravodajské informace propojením strategických a operačních údajů z různých zdrojů, umožnit vytváření ukazatelů rizik a rizikových profilů a usnadnit vypracovávání analytických zpráv.
3. Zavedení metod automatického sběru údajů na místní, regionální a celostátní úrovni s cílem shromažďovat statistické údaje a operační informace související s obchodem s drogami. Použití platformy IT s pevně začleněnými automatizovanými ukazateli rizik.
4. Šíření často aktualizovaných informací a analýzy na evropské, celostátní, regionální a místní úrovni mezi donucovacími orgány s cílem umožnit společné chápání hrozby a usnadnit vývoj rizikových profilů a ukazatelů rizik.
5. Systematické začleňování nástrojů na úrovni EU do vnitrostátních postupů s cílem získávat a sdílet další informace pro boj proti obchodu s drogami (například z Schengenského informačního systému, informačního systému Europolu, Evropského systému ostrahy hranic), zejména pokud jde o zajištění systematického podávání zpráv o záchytech drog na vnějších hranicích v rámci Evropského systému ostrahy hranic (EUROSUR) v zájmu vytvoření komplexního situačního obrazu.

III. Narušování zločineckých sítí v horní i dolní části řetězce

1. Začlenění systematického nahlížení do Schengenského informačního systému do celních postupů, včetně křížových kontrol kontejnerů.
2. Provádění kontrol pomocí automatického vyhledávání v Schengenském informačním systému a vnitrostátních databázích u všech vstupů a výstupů vozidel v logistických uzlech prostřednictvím kamer s automatickým rozpoznáváním registračních značek, případně i s připojenou zprávou při nalezení shody.
3. Poskytnutí přímého a decentralizovaného přístupu do aplikace sítě pro bezpečnou výměnu informací, provozované Europolem, a do informačního systému Europolu všem příslušným orgánům zapojeným do prevence, odhalování a vyšetřování obchodu s drogami na místní, regionální a celostátní úrovni.

4. Systematické poskytování informací souvisejících s prevencí, odhalováním a vyšetřováním obchodu s drogami Europolu a jiným dotčeným členským státům.
5. Zavedení standardizovaných a společných postupů na vnitrostátní úrovni s cílem identifikovat jednotlivce, skupiny a sítě představující největší hrozbu organizované trestné činnosti, stanovit jejich pořadí z hlediska priorit a cíleně se na ně zaměřit. Tento přístup je základem pro koncepci cílů s vysokou hodnotou / operační pracovní skupiny na úrovni EU, kterou používá Europol.
6. Přijetí nezbytných opatření na vnitrostátní úrovni k prosazování doporučení Rady (EU) 2022/915 o operativní spolupráci v oblasti prosazování práva v souvislosti s prevencí, odhalováním a vyšetřováním obchodu s drogami.
7. Uzavření dvoustranných/mnohostranných dohod o dalším usnadnění spolupráce s orgány jiných členských států za účelem prevence, odhalování a vyšetřování obchodu s drogami.
8. Aktivní účast na dvou prioritách evropské multidisciplinární platformy pro boj proti hrozbám vyplývajícím z trestné činnosti (EMPACT) týkajících se obchodu s drogami a na horizontální prioritě zaměřené na vysoce rizikové zločinecké sítě a souvisejících operačních pracovních skupinách Europolu. Plné využití analytické, operační, technické a forenzní podpory poskytované Europolem.
9. Integrovaná operační spolupráce s hlavními partnery mimo Evropskou unii podél tras obchodu s drogami, včetně zdrojových a tranzitních zemí.
10. Posílení využití a kapacity speciálních a intruzivních vyšetřovacích technik k rozbíjení zločineckých sítí.

IV. Vytváření překážek a zvyšování odolnosti logistických uzlů

– Spolupráce mezi příslušnými vnitrostátními donucovacími orgány (včetně celních) v logistických uzlech

1. Zřízení meziagenturních pracovních skupin, které provádějí společná vyšetřování ve vysoce rizikových zónách, jako jsou logistické uzly, a poskytnutí přímého přístupu do vnitrostátních databází a Schengenského informačního systému těmto pracovním skupinám.
2. Vytvoření společného systému správy případů pro řízení související s drogami, který je přístupný všem vnitrostátním donucovacím a justičním orgánům.

3. Začlenění policejních informací do systémů správy hranic s cílem vydávat záznamy a vytvářet rizikové profily v souvislosti s toky nelegálních drog.
4. Zavedení pokročilého detekčního a sledovacího vybavení pro prosazování práva na místě, včetně použití kamer uzavřeného televizního okruhu podél perimetru a uvnitř přístavů, spojeného s inteligentními technologiemi, jako jsou mimo jiné speciálně vybavená vozidla a drony. Zajištění rozsáhlého a pokud možno vzdáleného přístupu donucovacích orgánů k videozáběrům s cílem zabránit trestným činům souvisejícím s drogami, odhalovat a vyšetřovat je.
5. Posílená kontrola přístupu do vysoce rizikových přístavních oblastí, umožňující vstup pouze prověřeným a oprávněným pracovníkům, s použitím inovativních metod, jako jsou biometrika a dvoufaktorová autentizace.
6. Zavedení „zákazu vstupu do přístavů“ jako vedlejší trest s cílem potírat trestné činy související s drogami, který zabrání podezřelým osobám a osobám odsouzeným v trestním řízení, aby byly i nadále rizikem pro bezpečnost přístavů.
7. Posílení systému námořního dohledu s cílem podporovat účinnou spolupráci mezi hlavními orgány zapojenými do boje proti obchodu s drogami v námořní oblasti a zajistit výměnu informací.

– Účinné partnerství veřejného a soukromého sektoru

8. Vyzývání soukromého sektoru, aby hrál klíčovou roli v boji proti obchodu s drogami, a to i přijetím společných prohlášení, akčních plánů nebo memorand o porozumění mezi vnitrostátními orgány a subjekty, jako jsou soukromé rejdařské společnosti, poštovní služby, přístavní a letištní orgány a soukromé bezpečnostní společnosti, ale také podporou a prosazováním protikorupčních opatření v této souvislosti.
9. Úzký dialog mezi donucovacími orgány a přístavním odvětvím, včetně bezpečnostních techniků přístavních zařízení soukromých provozovatelů terminálů, s cílem posílit sdílený situační obraz a usnadnit koordinované, vzájemně se doplňující reakce.
10. Posílená operační spolupráce mezi pracovníky donucovacích orgánů a přístavní ostrahy v přístavních oblastech, a to i využitím výborů pro bezpečnost přístavů, pokud existují.
11. Posílená spolupráce s vysokými školami a soukromým sektorem s cílem vyvinout nové technologie, které zvýší schopnosti odhalovat zásilky nelegálních drog.

12. Posílená spolupráce se soukromým sektorem s cílem vyvinout a zavést inovativní technologie k odhalování obchodu s drogami prostřednictvím logistických uzlů a k odstrašování od něj. Tato spolupráce by mohla zahrnovat mimo jiné použití mobilních rentgenových skenerů kontejnerů instalovaných v rizikových terminálech, použití umělé inteligence k analýze naskenovaných snímků celními orgány či zjednodušení sběru a zpracování elektronických dat od námořních dopravců v národním systému přístavních informací.

– Předcházení korupci v celém drogovém dodavatelském řetězci a boj proti ní

13. Přijetí etického kodexu a kodexu chování pro pracovníky donucovacích orgánů vystavených rizikům korupce spojeným s jejich povinnostmi.
14. Zmírnění rizika korupce u úředníků a zvýšení pravděpodobnosti odhalení neobvyklého chování na základě spolupráce mezi různými agenturami v logistických uzlech.
15. Pravidelné programy vzdělávání a odborné přípravy pro donucovací orgány, včetně instruktáže, jak identifikovat osoby, které mohou v logistických uzlech představovat bezpečnostní hrozbu.
16. Ochrana pro oznamovatele v komunitě donucovacích orgánů a soukromém sektoru, včetně zajištění postupů oznamování nebo systémů anonymního oznamování, s cílem umožnit pracovníkům přistavů oznamovat podezřelé činnosti anonymně.
17. Pravidelné проверки a rotace úředníků na zranitelných pozicích (například úředníků působících v logistických uzlech), aby se zabránilo vytváření vazeb na organizované zločinecké skupiny.
18. Analýza korupčních faktorů a rizik prováděná v souvislosti s nelegálním trhem, včetně cíleného posouzení pronikání do citlivých logistických oblastí.
19. Přijetí postupů prověřování, které umožňují ověření spolehlivosti zaměstnanců v logistických uzlech a které pro jejich zaměstnání vyžadují osvědčení o bezúhonnosti. Zákaz zaměstnávat odsouzené pachatele trestné činnosti a osoby podezřelé v řízeních souvisejících s drogami v logistických uzlech.
20. Vypracování vzdělávacích programů a programů zvyšování informovanosti pro zaměstnance soukromého sektoru v logistických uzlech, zaměřených na předcházení pronikání a korupci a boj proti nim. To zahrnuje podporu etického chování, vyvracení mýtu, že zločinem se peníze vydělávají snadno, informování o nebezpečích účasti v zločineckých skupinách (například trestní sankce, extrémní násilí ze strany zločineckých sítí) a zdůrazňování významu oznamování podezřelých činností.
21. Vytvoření specializovaného meziagenturního týmu pověřeného vyšetřováním případů údajného úplatkářství a korupce, které mají vliv na integritu logistických uzlů.